

Byla C-683/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. rugsėjo 16 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Tribunal Supremo (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. liepos 9 d.

Apeliantė:

Viesgo Infraestructuras Energéticas, S.A.

Kitos apeliacinio proceso šalys:

Administración del Estado

Iberdrola, S.A.

Gas Natural SDG, S.A.

CIDE, Asociación de Distribuidores de Energía Eléctrica

Hidroeléctrica del Cantábrico, S.A.

Pagrindinės bylos dalykas

Skundas, pateiktas dėl 2014 m. lapkričio 21 d. *Real Decreto 968/2014 por el que se desarrolla la metodología para la fijación de los porcentajes de reparto de las cantidades a financiar relativas al bono social* (Karaliaus dekretas Nr. 968/2014, kuriuo įgyvendinama su socialine lengvata susijusių finansuojamų sumų paskirstymo procentinių dalių nustatymo metodika; toliau – Karaliaus dekretas Nr. 968/2014).

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 2003/54/EB (toliau – Direktyva 2009/72), 3 straipsnio 2 dalies išaiškinimo. Reikia nustatyti, ar nacionalinės teisės aktas, kuriuo reglamentuojama socialinė lengvata, atitinka Europos Sąjungos teisę, kiek tai susiję su elektros energijos įmonių viešųjų paslaugų įsipareigojimais.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, suformuotą, be kita ko, 2010 m. balandžio 20 d. Sprendime *Federutility* (byla C-265/08) ir 2016 m. rugsėjo 7 d. Sprendime *ANODE* (byla C-121/15), nacionalinis reglamentavimas, kaip antai įtvirtintas 2013 m. gruodžio 26 d. Įstatymo Nr. 24/2013 45 straipsnio 4 dalyje, o vėliau įgyvendintas 2014 m. lapkričio 21 d. Karaliaus dekreto Nr. 968/2014 2 ir 3 straipsniais, pagal kurį socialinės lengvatos finansavimo našta tenka tam tikriems elektros energijos sistemos subjektams, būtent bendrovių grupių patronuojančiosioms įmonėms arba prireikus bendrovėms, kurios vienu metu vykdo elektros energijos gamybos, skirstymo ir pardavimo veiklą, nors kai kurių iš šių finansuoti privalančių subjektų konkreti įtaka visame sektoriuje yra labai nedidelė, o kitos įmonės ar įmonių grupės, kurių padėtis gali būti geresnė ir joms būtų lengviau padengti tokias išlaidas atsižvelgiant tiek į jų apyvartą, tiek į santykinę svarbą tam tikrame veiklos sektoriuje arba dėl to, kad jos vienu metu integruotai vykdo dvi iš minėtų veiklų, nuo šios pareigos atleidžiamos, atitinka Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus?
2. Ar nacionalinis reglamentavimas, pagal kurį pareiga finansuoti socialinę lengvatą nustatyta ne kaip išimtis ir yra taikoma ne ribotą, o neapibrėžtos trukmės laikotarpį, nemokant atlygio ir netaikant jokios kompensacinės priemonės, atitinka proporcingumo reikalavimą, nustatytą minėtoje Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 2 dalyje?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

Direktyvos 2009/72 3 straipsnio 2 dalis.

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

2013 m. gruodžio 26 d. *Ley 24/2013 del Sector Eléctrico* (Įstatymas Nr. 24/2013 dėl elektros energijos sektoriaus; toliau – Įstatymas Nr. 24/2013) 45 straipsnio 4 dalis.

Karaliaus dekreto Nr. 968/2014 2 ir 3 straipsniai, kuriais įgyvendinama Įstatyme Nr. 24/2013 numatytos socialinės lengvatos finansavimo tvarka.

2014 m. kovo 7 d. *Orden IET/350/2014 por la que se fijan los porcentajes de reparto de las cantidades a financiar relativas al bono social correspondientes a 2014* (Potvarkis Nr. IET/350/2014, kuriuo nustatomos su socialine lengvata susijusių 2014 m. finansuojamų sumų paskirstymo procentinės dalys).

2016 m. rugsėjo 8 d. *Orden IET/1451/2016 por la que se aprueban los porcentajes de reparto de las cantidades a financiar relativas al bono social correspondientes a 2016* (Potvarkis Nr. IET/1451/2016, kuriuo patvirtinamos su socialine lengvata susijusių 2016 m. finansuojamų sumų paskirstymo procentinės dalys).

Trumpas faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos aprašymas

- 1 Įmonė *Viesgo Infraestructuras Energéticas, S.A.* (buvusi – *E.ON España, S.L.U.*) apskundė Karaliaus dekretą Nr. 968/2014 prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, nes manė, kad įstatyme įtvirtinta socialinės lengvatos finansavimo tvarka, įgyvendinama minėtu dekretu, neatitinka Direktyvos 2009/72.
- 2 2016 m. spalio 24 d. sprendimu šis teismas skundą patenkino; jis pripažino, kad Įstatymo Nr. 24/2013 45 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta socialinės lengvatos finansavimo tvarka netaikytina, ir panaikino Karaliaus dekreto Nr. 968/2014 2 ir 3 straipsnius, nusprendęs, kad šios nacionalinės teisės normos neatitinka Direktyvos 2009/72.
- 3 *Administración del Estado* (Valstybės administracija, Ispanija), kaip atsakovė, pateikė *Tribunal Constitucional* (Konstitucinis Teismas, Ispanija) konstitucinį skundą dėl minėto sprendimo, nes manė, kad dėl to, jog nacionalinės teisės normos buvo pripažintos netaikytinomis nepateikus Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (toliau – ESTT) prašymo priimti prejudicinį sprendimą, buvo pažeista pagrindinė teisė į viešą procesą, per kurį suteikiamos visos garantijos.
- 4 2019 m. kovo 26 d. sprendimu Konstitucinis Teismas pripažino, kad buvo pažeista teisė į viešą procesą, per kurį suteikiamos visos garantijos, todėl patenkino skundą ir panaikino apskustą sprendimą; jis nurodė atnaujinti prieš priimant tą sprendimą vykdytą procesą, taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas suteikė šalis naują terminą argumentams suformuluoti ir nusprendė pateikti šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 5 Apeliantė teigia, kad nacionalinės teisės normos, kuriose reglamentuojamas socialinės lengvatos finansavimas, neatitinka Direktyvos 2009/72, nes pagal jas ne tik nėra apmokestinama energijos perdavimo veikla, bet ir socialinės lengvatos

išlaidos tenka tik įmonėms ar įmonių grupėms, kurios vienu metu vykdo kitas tris elektros energijos sistemos veiklas – gamina, skirsto ir parduoda elektros energiją – ir kurios yra vertikalčiai integruotos grupės, ji taip pat teigia, kad šiomis teisės normomis pažeidžiamas proporcingumo principas. Apeliantė mano, kad nereikia pateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

- 6 Ginčydama skundą, *Administración del Estado* tvirtina, kad socialinės lengvatos finansavimo našta vertikalčiai integruotoms grupėms teko ne dėl to, kad jos yra ekonomiškai ir mokumo požiūriu pajėgesnės, o dėl pačios vertikalios integracijos, nes ji leidžia našta perkelti toms įmonėms, kurios, vykdydamos tiesiogiai su priemonės tikslu susijusią pardavimo veiklą, dėl minėtos vertikalios integracijos geriausiai gali neutralizuoti ir sumažinti šios naštos poveikį, atsižvelgiant į tai, kad įmonių grupė, kuri vienu metu elektros energijos sektoriuje vykdo įvairių rūšių veiklą, visų pirma turi išsamesnių žinių apie sektorių, tam tikrą masto ekonomiką ir galimybę grupės viduje sudaryti sutartis, dėl kurių sumažinamas kainų svyravimo poveikis. *Administración del Estado* reikalauja pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl Įstatymo Nr. 24/2013 45 straipsnio 4 dalies ir teisės aktuose įtvirtintos jos įgyvendinimo tvarkos atitikties Direktyvos 2009/72 3 straipsnio 2 daliai.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindų santrauka

- 7 Socialinė lengvata nuo pat pradžių buvo grynai socialinio pobūdžio (viešųjų paslaugų įsipareigojimas); jos paskirtis – apsaugoti tam tikrus elektros energijos vartotojus, kuriems būdingos tam tikros socialinės, vartojimo ir perkamosios galios savybės, taikant jiems reguliuojamą tarifą, kiek tai susiję su pagrindinio gyvenamojo būsto elektros energijos kaina.
- 8 Ši lengvata reglamentuojama Įstatymu Nr. 24/2013, kurio 45 straipsnyje „Pažeidžiami vartotojai“ visų pirma nustatyta, kad pažeidžiamais laikomi elektros energijos vartotojai, kurie atitinka teisės aktuose nustatytas socialines, vartojimo ir perkamosios galios savybes, kiek tai susiję su pagrindiniu gyvenamuoju būstu. Nustatytiems pažeidžiamiesiems vartotojams, kurie visada yra fiziniai asmenys, taikoma socialinė lengvata atitinkamose sąskaitose faktūrose. Šio straipsnio 4 dalis suformuluota taip:

„Socialinė lengvata laikoma viešosios paslaugos įsipareigojimu, kaip nustatyta [Direktyvoje 2009/72], ir ją finansuoja bendrovių grupių patronuojančiosios įmonės arba prirėkus bendrovės, kurios vienu metu vykdo elektros energijos gamybos, skirstymo ir pardavimo veiklą.

Kiekvienos įmonių grupės atveju finansuojamų sumų paskirstymo procentinė dalis apskaičiuojama kaip galutinės sumos, gautos sudėjus prie skirstymo įmonių skirstomųjų tinklų prisijungusių tiekėjų ir pardavimo įmonių, kurių akcijų turi grupė, klientų skaičiaus metinius vidurkius, ir kitos galutinės sumos, gautos sudėjus visas visų įmonių grupių, į kurias reikia atsižvelgti paskirstant šias procentines dalis, tiekėjų ir klientų metinių vidurkių vertes, santykis.

Paskirstymo procentinė dalis apskaičiuojama kasmet, laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos ir sąlygų. Šiuo tikslu kiekvienų metų lapkričio mėn. [internete] paskelbiama praėjusių dvylikos mėnesių informacija, susijusi su tiekėjų, prisijungusių prie skirstymo įmonių skirstomųjų tinklų, ir pardavimo įmonių klientų skaičiaus metiniais vidurkiais, taip pat su bendrovių grupių arba, jei reikia, šios dalies pirmoje pastraipoje numatyta reikalavimą atitinkančių bendrovių ryšiu.

<...> iki kiekvienų metų gruodžio 1 d. [pateikiamas] pasiūlymas dėl finansavimo procentinių dalių, tenkančių kiekvienai patronuojančiajai įmonei, nustatymo; *Ministro de Industria, Energía y Turismo* (Pramonės, energetikos ir turizmo ministerija) šias dalis turi patvirtinti potvarkiu, skelbiamu *Boletín Oficial del Estado* (Valstybės oficialusis leidinys).

<...>“

- 9 Įstatyme Nr. 24/2013 nepateiktas įmonių ar įmonių grupių, turinčių finansuoti socialinę lengvatą, sąrašas. Šios įmonės nustatytos remiantis ministro potvarkiais (2014 m. kovo 7 d. Potvarkiu Nr. IET/350/2014 ir 2016 m. rugsėjo 8 d. Potvarkiu Nr. IET/1451/2016), paeiliui priimtais pagal minėtą įstatymą ir Karaliaus dekretą Nr. 968/2014; juose paskirstymo procentinės dalys nustatytos taip, kad tik keturioms įmonėms ar įmonių grupėms numatytos didelės procentinės dalys – jos turėjo iš viso padengti apie 96,64 % išlaidų, o likusioms sąrašė nurodytoms 23 įmonėms iš viso numatyta tik apie 3,36 % išlaidų. Siekdamas pagrįsti, kodėl pasirinko šią socialinės lengvatos finansavimo tvarką, t. y. tvarką, pagal kurią socialinės lengvatos išlaidos tenka bendrovių patronuojančiosioms įmonėms arba bendrovių grupėms, vykdančioms elektros energijos gamybos, skirstymo ir pardavimo veiklą, kurios yra vertikalčiai integruotos grupės, teisės aktų leidėjas paaikškino, kad tokias patronuojančiąsias įmones įpareigojus finansuoti šią lengvatą galima, nors ir netiesiogiai, minėtą naštą paskirstyti pagrindinėms elektros energijos sektoriuje dalyvaujančių įmonių veikloms ir kad perdavimo veiklos neapmokestinimas pateisinamas, nes veikla vykdoma esant teisės aktuose įtvirtintai monopolijai, dėl kurios elektros energijos perdavėjas negali iš rinkos susigrąžinti galimų išlaidų, patirtų dėl socialinės lengvatos.
- 10 Vis dėlto kyla abejonių, ar šis socialinės lengvatos finansavimo reglamentavimas, įtvirtintas Įstatymo Nr. 24/2013 45 straipsnio 4 dalyje ir įgyvendinamas Karaliaus dekretu Nr. 968/2014 2 ir 3 straipsniuose, atitinka Direktyvos 2009/72 3 straipsnio 2 dalį, pagal kurią viešųjų paslaugų įsipareigojimai, apimantys socialinę lengvatą, „turi būti aiškiai apibrėžti, skaidrūs, nediskriminaciniai, patikrinami ir turi užtikrinti Bendrijos elektros energijos įmonėms vienodas galimybes teikti paslaugas nacionaliniams vartotojams“. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad nei nagrinėjamos nacionalinės teisės normose, nei *Administración del Estado* argumentuose tinkamai nepagrįsta, kodėl socialinę lengvatą turi finansuoti tam tikri elektros energijos sistemos subjektai (kai kurių iš jų konkreči įtaka visame sektoriuje yra labai nedidelė), o kitos įmonės ar įmonių grupės, kurių padėtis siekiant padengti tokias išlaidas gali būti geresnė tiek dėl jų apyvartos, tiek dėl santykinės svarbos tam tikrame veiklos sektoriuje arba dėl to,

kad jos vienu metu integruotai vykdo dvi minėtas veiklas, nuo šios pareigos atleidžiamos. Dėl proporcingumo principo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pareiga finansuoti socialinę lengvatą nustatyta ne kaip išimtis ir yra taikoma ne ribotą, o neapibrėžtos trukmės laikotarpį, nemokant atlygio ir netaikant jokios kompensacinės priemonės.

- 11 Be to, nors pati *Administración del Estado* pripažįsta, kad integravus dvi elektros energijos sektoriaus veiklas (pardavimą ir gamybą) skatinama sinergija ir masto ekonomija, o tai naudinga atitinkamoms įmonėms, pagal nustatytą tvarką finansuoti socialinę lengvatą privalo ne tos įmonės ar įmonių grupės, kurios vienu metu vykdo šias dvi veiklas (pardavimą ir gamybą), o tik tos, kurios kartu su jomis taip pat vykdo ir skirstymo veiklą.
- 12 Dėl išdėstytų priežasčių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma padarė išvadą, kad minėtos nacionalinės teisės normos neatitinka Direktyvos 2009/72 ir kad nacionalinė teisė netaikytina atsižvelgiant į Sąjungos teisės viršenybę. Jis nusprendė, kad nereikia ESTT pateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą, laikantis su *acte clair* susijusios ESTT jurisprudencijos (žr. 1982 m. spalio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimą *CILFIT*, 283/81; 1963 m. kovo 27 d. Sprendimą *Da Costa ir kt.*, 28/62–30/62; 1991 m. lapkričio 19 d. Sprendimą *Francovich ir Bonifaci*, C-6 ir C-9/90, ir 2010 m. sausio 19 d. Sprendimą *Kücükdeveci*, C-555/07), atsižvelgiant į 2010 m. balandžio 20 d. Sprendimą *Federutility*, C-265/08, ir visų pirma 2016 m. rugsėjo 7 d. Sprendimą *ANODE*, C-121/15. Iš tikrųjų minėtuose sprendimuose Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją galima visapusiškai pritaikyti šioje byloje, atsižvelgiant į tai, kad ši jurisprudencija susijusi su reikalavimais, taikomais siekiant nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus reguliuojamame sektoriuje, o ne su elektra ar dujas reglamentuojančia materialine teise, todėl nesvarbu, kad nagrinėjamos skirtingos direktyvos (nors atitinkamo punkto formuluotė visiškai sutampa).
- 13 Sąjungos teisės viršenybės principas taikomas ne tik Sąjungos teisės normos formuluotei, bet ir ESTT pateiktam šios normos aiškinimui, nes toks aiškinimas yra viršesnis už bet kokį kitą pripažįstamą nacionalinės teisės normų, skirtų direktyvai įgyvendinti, aiškinimą.
- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, kaip Aukščiausiasis Teismas, jis turi galiausiai išaiškinti ir nacionalinę teisę, susijusią su elektros energijos sistema, ir tos pačios srities Sąjungos teisę, nes ši bendro pobūdžio teisės aktuose reglamentuojama sritis nesusijusi su konstitucinių garantijų sritimi, patikėta nagrinėti Ispanijos Konstituciniam Teismui, todėl jis turi nustatyti, ar Ispanijos teisės normos prieštarauja minėtai direktyvai ir ar pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją jam leidžiama nagrinėjamoje byloje nepateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Taigi jis priėmė sprendimą, kuriuo patenkino *Viesgo Infraestructuras Energéticas, S.A.* pateiktą skundą ir pripažino, kad nagrinėjamos socialinės lengvatos finansavimo tvarka netaikytina.

- 15 Vis dėlto *Administración del Estado* Konstituciniam Teismui pateikė konstitucinį skundą dėl ankstesnio sprendimo; ji nurodė, kad pažeistos pagrindinės procesinės teisės, nes nepateikus ESTT prašymo priimti prejudicinį sprendimą netaikyta nacionalinės teisės norma. Konstitucinis Teismas patenkino konstitucinį skundą, panaikino prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo 2016 m. spalio 24 d. sprendimą ir nurodė atnaujinti prieš priimant tą sprendimą vykdytą procesą, kad minėtas teismas „priimtų naują sprendimą, kuriuo būtų paisoma pažeistos pagrindinės teisės“.
- 16 Savo sprendime Konstitucinis Teismas nagrinėja, ar nurodyti sprendimai atitinka *acte clair* atvejį, dėl kurio šioje byloje būtų galima nepateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Jis nurodo, kad sprendimuose *Federutility* ir *ANODE* ESTT išnagrinėti atvejai skiriasi nuo nagrinėjamo Aukščiausiojo Teismo sprendime, taigi visų pirma ES teisės normos, į kurias atsižvelgiama, yra įtvirtintos skirtingose direktyvose: Sprendime *Federutility* aiškinama 2003 m. birželio 26 d. Direktyva 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, o Sprendime *ANODE* – 2009 m. liepos 13 d. Direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių.
- 17 Konstitucinis Teismas pripažįsta, kad „nors Europos Sąjungos Teisingumo Teismo išaiškintos nuostatos turinys yra toks pat tiek direktyvoje dėl elektros energijos sektoriaus, tiek direktyvoje dėl dujų sektoriaus, buvo nagrinėjamos skirtingos direktyvos ir skirtingi sektoriai, taip pat problemos, nagrinėtos atitinkamai sprendimuose *Federutility* ir *ANODE*, nėra visiškai tokios pačios kaip apskųstame sprendime“. Taigi Konstitucinis Teismas mano, kad klausimas nėra identiškas, jis taip pat iškeltas byloje, nepanašioje į šią bylą, todėl nagrinėjamas atvejis nėra *acte clair*, leidžiantis Aukščiausiam Teismui nepateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Konstitucinis Teismas daro išvadą, kad buvo pažeista teisė į procesą, per kurį suteikiamos visos garantijos, nes nacionalinės teisės normos netaikytos dėl to, kad buvo pripažintos neatitinkančiomis Direktyvos 2009/72, prieš tai nepateikus ESTT prašymo priimti prejudicinį sprendimą.
- 18 Pagaliau Konstitucinis Teismas, savo sprendime pažymėjęs, kad neturi nuspręsti, ar netaikytos [nacionalinės] teisės normos prieštarauja atitinkamai direktyvos nuostatai, priėmė sprendimą dėl to, ar nagrinėjamas atvejis yra *acte clair*, ir nusprendė dėl nagrinėjamų direktyvų reikšmės bei *santykio*, palyginti su netaikytomis nacionalinės teisės normomis.
- 19 Konstitucinis Teismas yra susirūpinęs dėl to, kad taikant Europos Sąjungos teisės viršenybės principą diegiama decentralizuota kontrolės sistema, leidžianti teismams, nesikreipus į Konstitucinį Teismą ar nepateikus ESTT prašymo priimti prejudicinį sprendimą, netaikyti nacionalinės teisės: taip pasirenkama vykdyti atskirą ir intensyvesnę Sąjungos teisės aiškinimo ir taikymo kontrolę (šią teisę nacionaliniai teismai turi aiškinti ir taikyti, kai teismas netaiko nacionalinės teisės, nes laiko ją prieštaraujančia Sąjungos teisei), negu tais atvejais, kai nusprendžiama, kad nacionalinės teisės norma atitinka Sąjungos teisę.

- 20 Visų pirma iš Konstitucinio Teismo 2010 m. spalio 20 d. Sprendimo Nr. 78/2010, 2015 m. lapkričio 5 d. Sprendimo Nr. 232/2015 ir 2019 m. kovo 26 d. Sprendimo Nr. 37/2019 taip pat matyti, kad jis peržiūrėjo Aukščiausiojo Teismo pateiktą Sąjungos teisės normų išaiškinimą ir jo sprendimą, kad nacionalinėje byloje ir ESTT jurisprudencijoje išnagrinėtos situacijos yra panašios, – Aukščiausiasis Teismas buvo padaręs išvadą, kad nacionalinės teisės normos nereikia taikyti pagal Sąjungos teisės viršenybės principą ir kad nereikia pateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą dėl išaiškinimo.
- 21 Bet kuriuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas 2012 m. vasario 7 d. sprendime jau pripažino, kad ankstesnės teisės normos, kuriomis buvo reglamentuojama ta pati sritis, netaikytinos, nes prieštarauja Sąjungos teisei, o Konstitucinis Teismas dėl šio sprendimo pateiktą konstitucinį skundą pripažino nepriimtiniu. Tuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas rėmėsi byloje *Federutility* (C-265/08) priimtu sprendimu.
- 22 Dėl visų išdėstytų priežasčių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pripažindamas, kad privalo laikytis Konstitucinio Teismo sprendimo, ir atsižvelgdamas į bylos šalių teisę į veiksmingą teisminę gynybą ir į procesą be nepagrįsto delsimo, kaip paskutinės instancijos nacionalinis teismas, turintis kompetenciją iš esmės nagrinėti klausimą dėl *acte clair* atvejo buvimo reglamentuojamoje elektros energijos sektoriaus srityje, atsisako savo ankstesnio vertinimo ir nusprendžia pateikti ESTT prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Taigi reikia pateikti klausimą, ar socialinės lengvatos finansavimo tvarka, įtvirtinta Įstatyme Nr. 24/2013 ir vėliau įgyvendinta Karaliaus dekreto Nr. 968/2014 2 ir 3 straipsniuose, atitinka Direktyvos 2009/72 3 straipsnio 2 dalyje nustatytą reikalavimą, pagal kurį viešųjų paslaugų išipareigojimais turi būti aiškiai apibrėžti, skaidrūs, nediskriminaciniai, patikrinami ir turi užtikrinti Bendrijos elektros energijos įmonėms vienodas galimybes teikti paslaugas nacionaliniams vartotojams.